

Elektrikli ve Elektronik Eşya Atıkları ve Aydınlatma Ekipmanlarında Atık Yönetimi

XI. Ulusal Aydınlatma Sempozyumu (AYSEM)

2 Kasım 2023

Zeynep Akkaya Elif Kara* Mustafa Çetin

Aydınlatma Gereçleri İmalatçıları Derneği

AEEE Yetkilendirilmiş Kuruluşu

Kullanıcısı tarafından yeniden kullanılmayacak, yararlı ömrünü tamamlamış veya arıza nedeniyle kullanılamaz hale gelen elektrikli ve elektronik eşyalar, Atık Elektrikli ve Elektronik Eşya (AEEE) olarak adlandırılır.

Temperature Exchange Equipment

Screens

Lamps

Large Equipment

Small Equipment

Small IT

YIL 5.300 ADET
L KULESİ
LIĞINDA
K ÜRETİYORUZ

- Dünyadaki bütün ülkeler 2019 da yıllık olarak 53.6 milyon ton veya bir başka şekilde ifade ile kişi başına 7.3 kilograma eşdeğer e-atık ürettiler,
- E-atık miktarınının 2030 yılına kadar 74.7 milyon ton veya kişi başına 9 kg yükselmesi bekleniyor,

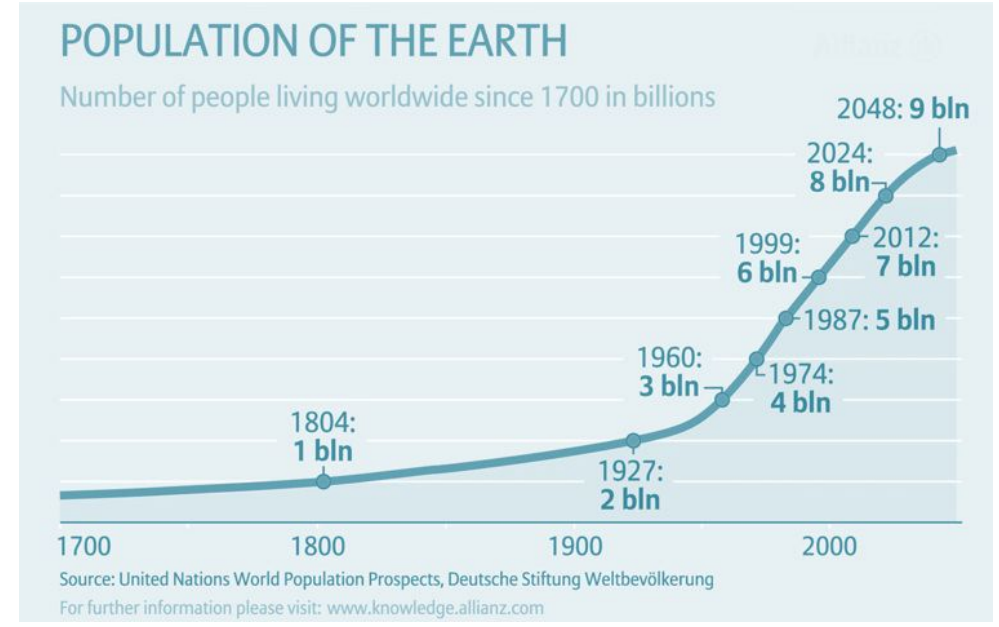
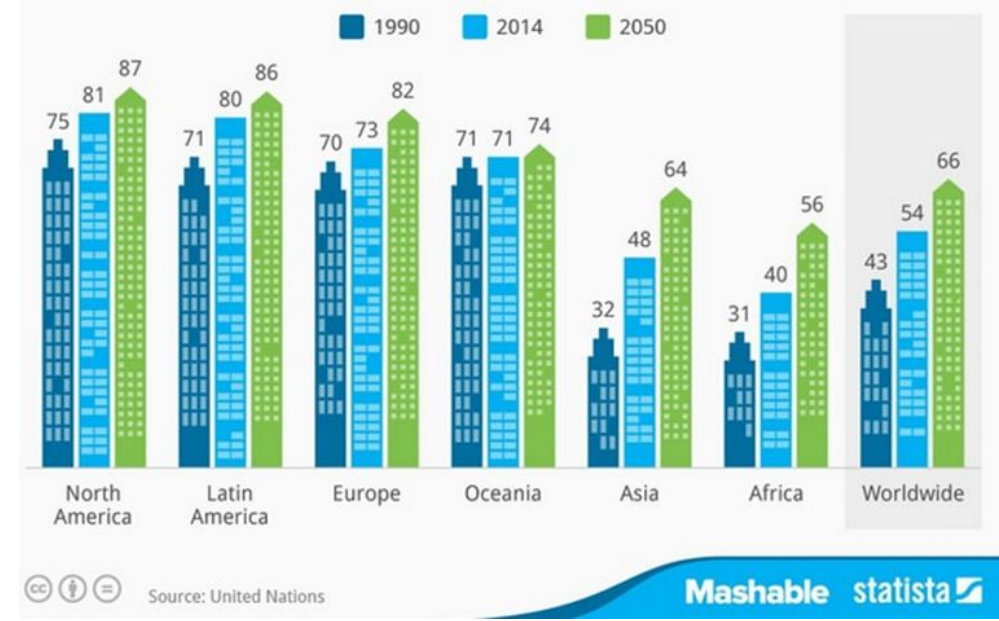
Global E-waste Generated by year

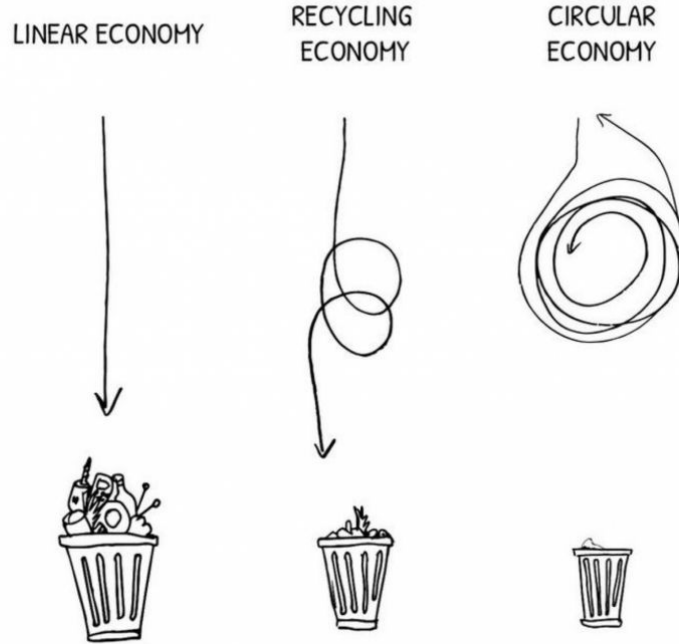
(Future projections do not take into account economic consequences related to the Covid-19 crisis)

- Bugün AEEE üretiminin artış hızı **kentsel atık oranının üç katı** olarak **tahmin** edilmektedir.
- AEEE'nin son 5 yılda artış oranı **% 21**

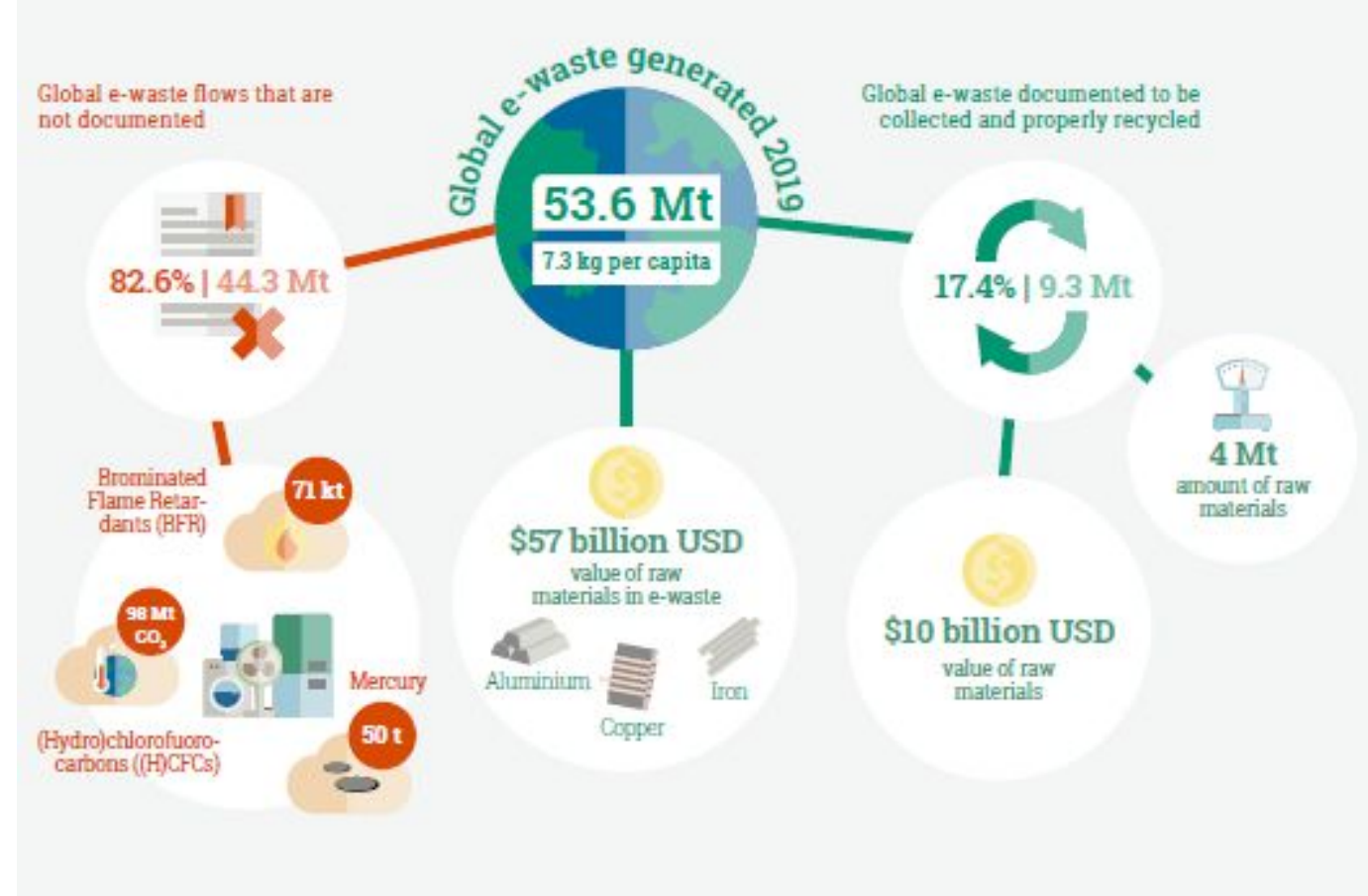
Atık elektrikli ve elektronik eşyalar, içeriğinde bulunan ağır metaller nedeniyle çevre ve insan sağlığına zararlı etkilerde bulunabilecek atıklardandır ve ayrı toplanması gereklidir.

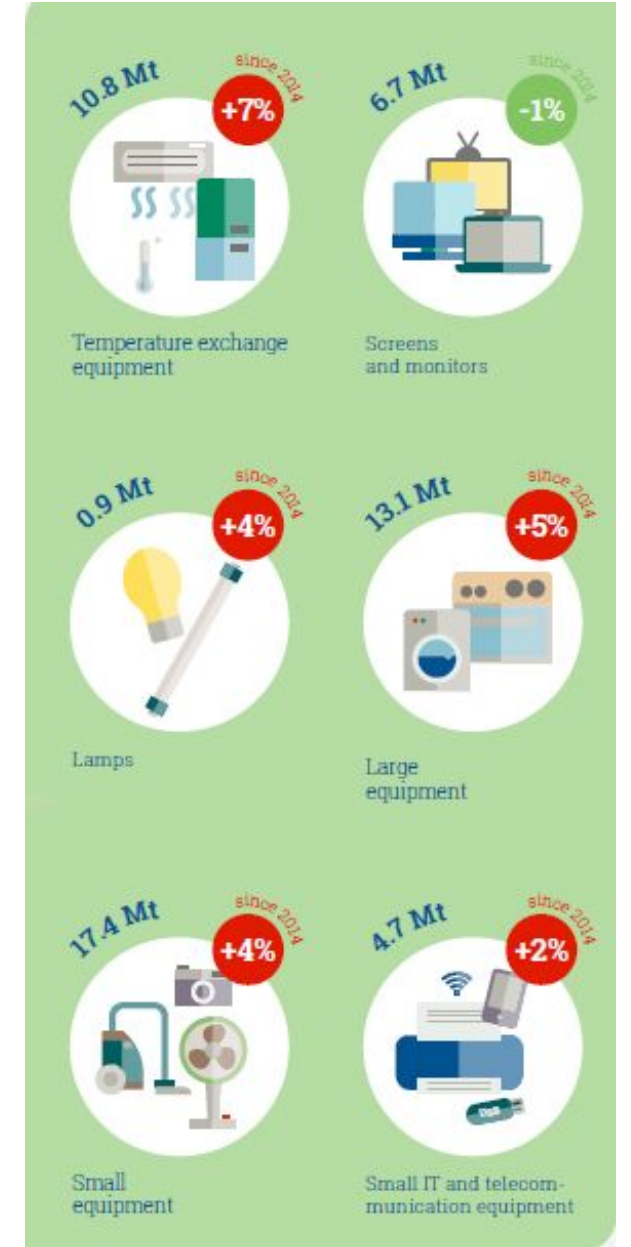
Ayrıca içeriğinde bulunan altın, gümüş, bakır, platin paladyum gibi değerli madenlerin geri kazanımının sağlanması açısından da önemli hammadde kaynağıdır.

- E- atıklar içerdikleri değerli metallerin yanında aynı zamanda geri dönüştürülebilen plastiklerle birlikte, demir ve alüminyum gibi değerli hacimli malzemeler de içerir.
- Dünyada oluşan 53,6 milyon ton e-atığın içerdiği hammaddenin ekonomik değerinin 57milyar \$ olduğu tahmin ediliyor.
- Altın, gümüş veya platin mücevherlerimizi çöpe atmıyoruz. Ancak aynı değerli metalleri içeren elektrikli ve elektronik atıklarımız için aynı şekilde davranmıyoruz. Oysa dünyada üretilen altın miktarının % 7'si e-atıkta bulunabilir.

- Floresan lambalı aydınlatıcılar,
- Düz Floresan lambalar,
- Kompact floresan lambalar,
- Basınçlı sodyum lambalar ve metal halit lambalar, yüksek güçlü deşarj lambaları
- Düşük basınçlı sodyum lambalar,
- Işık verme ve ışık kontrolü için kullanılan diğer ekipmanlar,
- Elektrikli ve elektronik eşya kapsamındaki diğer aydınlatma ekipmanları (led aydınlatma, armatür dahil)

AVRUPA BİRLİĞİ (WEEE)

2002/95/EC sayılı Elektrikli ve Elektronik Eşyalarda Bazı Zararlı Maddelerin Kullanımının Sınırlanmasına İlişkin Direktifi

ROHS

(Restriction of Hazardous Substances Directive)

2002/96/EC sayılı Atık Elektrikli ve Elektronik Eşya Direktifi

WEEE

The Waste Electrical and Electronic Equipment Directive

TÜRKİYE (AEEE)

Elektrikli ve Elektronik Eşyalarda Bazı Zararlı Maddelerin Kullanımının Kısıtlanmasına İlişkin Yönetmelik

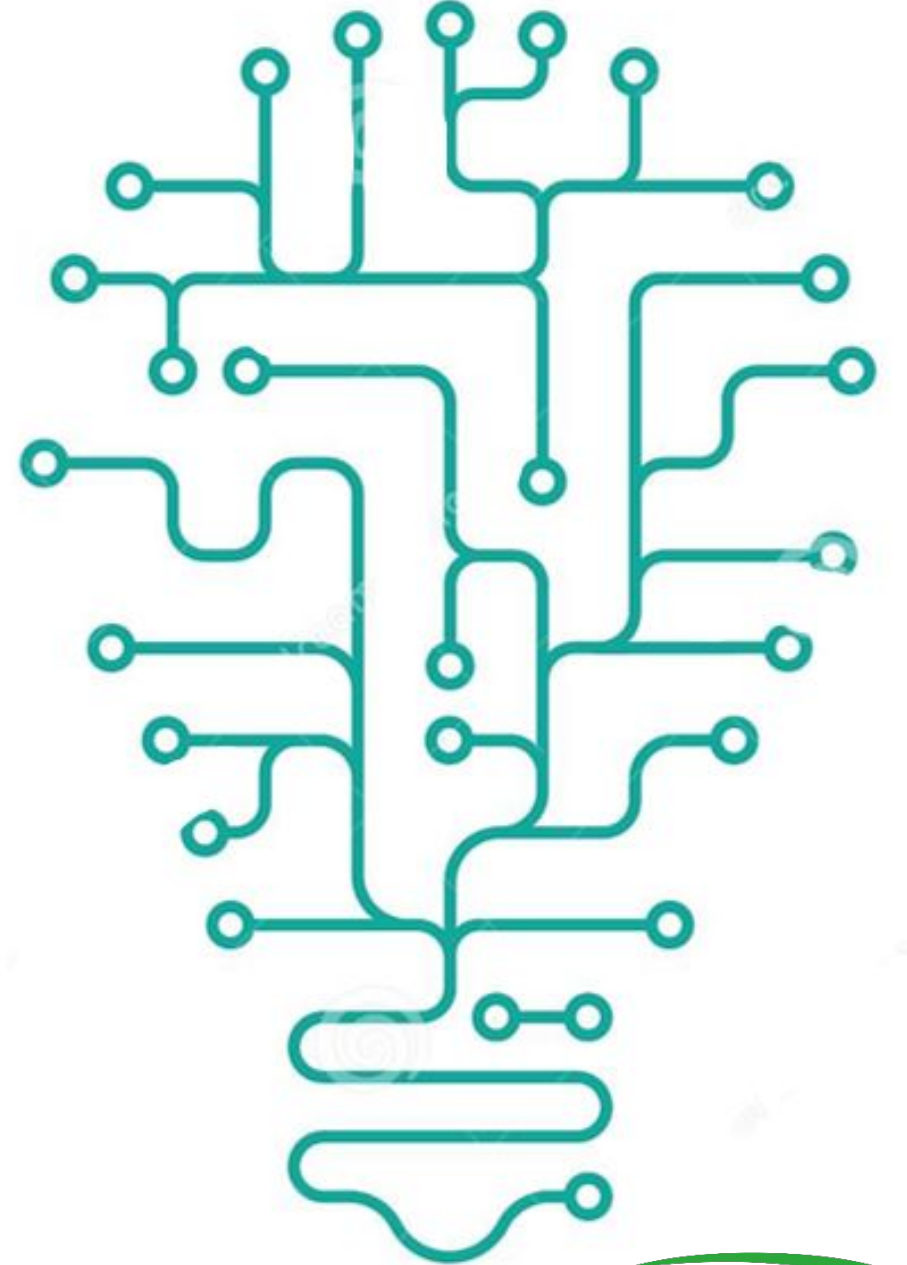
26.12.2022 tarih ve 32055 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

AEEE

Atık Elektrikli ve Elektronik Eşyaların Yönetimi Hakkında Yönetmelik

26.12.2022 tarih ve 32055 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

- Çevreci ürün tasarımı (az kaynak kullanımı, tamir edilebilir, uzun ömürlü ürün)
- Geri kazanım sürecine uygun üretim
- Atık Yönetimi
- **Pazarlama iletişiminde atık yönetimi**
 - Tüketicie sunulan tüm yazılı materyallerde ilan çalışması; ürün kataloğu, fiyat listesi ...
 - Satış ekibi ve tüm ilgili kişilerin elektrikli ve elektronik eşya yönetimi konusunda eğitimi
 - Satış noktaları için afiş çalışması,
 - Dijital pazarlama araçlarında AEEE hakkında bilgi paylaşımları
 - Satış hedeflerinde e-atık yönetimi ; En çok e-atık toplayan satış noktasına özel bir ödül veya ilave prim
 - STK işbirlikleri ile elektronik atık yönetiminde farkındalığın artırılması
 - Elektronik atık yönetimine katkı sağlayan tüketiciler için ödül mekanizmaları

- E-atıklar konusundaki farkındalığı arttırmak,
- Tamir edilebilecek ürünlerimizi tamir ederek kullanmak, ihtiyacı olan ile paylaşmak,
- İhtiyacımız olan ürünü satın almak,
- Daha uzun süre kullanabileceğimiz ürünleri satın almak,
- Satınalma yaparken elektronik atık yönetimi yapan markaları tercih etmek,
- E- Atıkları kaynağında ayırmak,
- AGİD ve Belediyeler tarafından oluşturulan elektronik atık toplama merkezlerine teslim etmek,
- Elektrikli ürün satış noktalarına eski ürünü teslim etmek,
- Büyük ev eşyaları satın aldığımızda ise ürünü getiren bayi/servise ücretsiz olarak eski ürünü teslim etmek,
- Belediyeler, satış noktaları vb hizmet talep etmek,

Behaviour of Consumers as One of the Most Important Factors in E-Waste Problem
Inga Gurauskienė Institute of Environmental Engineering, Kaunas University of Technology

**SAKLAMAYIN, ATMAYIN; DÖNÜŐTÜRÜN
DOĐA KAZANSIN, GELECEĞİMİZ AYDINLANSIN**

TEŐEKKÜRLER

www.agidyk.org.tr

